

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

WOENSDAG 13 AUGUSTUS.

Buitenland.

LONDEN den 13 augustus.

De Fransche Ambassadeur, graaf de Persigny, verstrekt dondersdag aanstaande naar Parijs, om gedurende het bezoek van Koningin Victoria aan die hoofdstad aldaar te blijven. Zoo lang hij afwezig is zal de heer Baudin als zaakgelastigde werkzaam zijn.

— Sir B. Hall, de nieuwe minister voor de openbare werken, heeft besloten dat des zondags namiddags militaire concerten in de tuinen van Kensington alhier uitgevoerd zullen worden.

— Men verzekert hier dat een Zweed, namelijk dr. Munk van Malmö, die aldaar veel tot verbetering van het lot der mindere klassen doet, de Engelsche Regering heeft aangeboden een Zweedsch hulpkorps van 20,000 man te vormen, en dat hij bereids herwaarts onderweg is, om de noodige schikkingen dienaangaande te treffen.

— De Times behelst de volgende beschouwing over de oorlogsoperatie in de Zwarte Zee:

De telegraaf zegt ons dat de vereenigde Fransche en Engelsche vloren den 7 dezer in het gezigt van Sweaborg gekomen zijn en dat men het onverwilt bombardement dier stad voorzag. Dit zou niemand verwonderen, want wij hebben naar de Baltische Zee eene der magtigste vloren gezonden die ooit den Oceaan bevaaren hebben, eene wapening van onvergelykelyke kracht en zeelieden van een beproefden moed. Dit alles geeft ons hoop dat de onderneming gelukken zal; maar ook indien niets van dien aard beproefd wierd, zou het publiek zich niet boven mate moeten verbazen of ontevreden bejopen. Wel is waar bezitten wij in de Baltische Zee eene maritieme wapening zoo als nooit gealen is en heeft men reden om van eene zoo magtige vloot een gerucht makend feit te verwachten. Maar men zou zich vergissen ten opzichte van den aard des oorlogs welken wij aan dien kant voeren, wanneer men op gewigtige en onverwilde uitkomsten van het bombardement der vijandelijke vestingen hoopte. De expeditie naar de Baltische Zee heeft voornamelijk ten doel de Russische havens te blokkeren en zich in die wateren het overwigt der Geallieerde vloren te verzekeren. Zonder een droppel bloeds te vergieten hebben wij de vlag van den Czaar uit de Baltische Zee doen verdwijnen en zijnen koophandel vernield. Onze eigene kusten zijn tegen vijandelijke aanvallen beveiligd, onze handelschepen doorkruisen alle zeeën des aardbols met even veel onverschilligheid en veiligheid als of de vrede nooit verbroken ware, als of Rusland nooit een enkel oorlogschip bezeten had. Zie daar, alleen door de aanwezigheid onzer vloren in de Baltische Zee, gewigtige en zekere uitkomsten. Wat zouden wij meer winnen door het bombarderen der versterkte plaatsen die de vijand op de kusten dier zee heeft? Overwegen wij welke onze voordeelen en onze verliezen zijn zouden. Het is waar, wij zouden het overwigt onzer artillerie kunnen toonen, en eenige muren vernielen. Maar, naardien wij geene landings-troepen bezitten om de op de kust verworvene voordeelen te land te vervolgen, zouden wij daarnoodzakelijk onze voordeelen moeten staken. Wij zouden huizen hebben vernield en magazijnen in de lucht hebben doen springen, maar gedurende het gevecht hadden onze schepen schade kunnen behouden, en in elk geval vragen wij het: zouden onze voordeelen aan onze verliezen gegevenredig zijn?

— De Morning Post gelooft niet dat eenige groote onderneming tegen Sweaborg beraamd is. Alleen de buitenwerken dier vesting zouden door de Geallieerden vernield worden.

Uit het kamp voor Sebastopol heeft de Times den volgende brief, van 31 juli:

Zonder ophouden blijven wij de naderingswerken tegen den Redan en den Malakofforen versterken. Het is eene ontzettende reeks van loopgraven, batterijen, hinderlagen en doornstijdingen. De spoorweg voert dagelijks verbazende hoeveelheden ammunitie aan, die in de werken verzwolgen en den volgende dag door gelijke hoeveelheden vervangen worden. — Het tijdstip waarop het woord: „het is genueg,” uitgesproken zal worden is even onzeker als het weder in de Krim. Eenige dagen geleden verhaalde mij een artillerie-officier, dat de generaal Pelissier, naar het tijdstip gevraagd waarop men weder aanvallerwijze te werk zou gaan, geantwoord had: „Ik weet er niets van; de Russen verliezen dagelijks 3 a 400 man door ziekte. Als wij eene week wachten zullen zij eene brigade en binnen eene maand een legerkorps verloren hebben.” Maar, indien de vijand vele menschen verliest, schijnt hij die spoedig te kunnen doen vervangen. Men verhaalt een aantal historien van de ontzagheleke versterkingen die dagelijks aankomen, en de vrees voor een aanval aan de Tchernaja neemt dagelijks toe. Hoe ijdel die vrees wellicht zijn moge, zij heeft het voordeel van eene zekere bedrijvigheid bij de legers op de linie van de Tchernaja wakker te houden, die, misten zij dezen prikkel, van verveling zouden sterven. Deze troepen lijden meer door ziekten dan die welke de hoogten der Tchernaja bezetten. Alleen de Turken maken hierop eene uitzondering en geene werke loosheid vermag hen te hinderen. Daarentegen kunnen de verliezen bij het Sardiniësch leger ten deele aan gebrek aan bedrijvigheid toegeschreven worden, hetwelk, soer

ten nadeele van den gezondheidstoestand, een gevoel van zwarmoedigheid heeft doen ontstaan.

— Met de Canada, die Boston den 1 dezer verliet en heden te Liverpool arriveerde, heeft men nader Noord-Amerikaansche berichten tot 1 dezer. Zij missen alle politiek belang, maar vermelden dat de Noord-Amerikaansche vloren nog beloofde te zullen overtreffen. Op nieuw zeide men te New-Orleans dat Santa Anna op het punt stond om Mexico te verlaten.

— Aangaande de mislukte expeditie van kapitein Walker behelst een bijzondere brief het volgende: Na, door eene vernuftige krijgslist, aan de oplettendheid der autoriteiten van San Francisco ontsnapt te zijn, ontscheepten zich de vrijbuiters, tusschen de 40 en 60 man sterk, den 14 juni te Realeja in Nicaragua, waar zich 140 inlandsche soldaten, door den kolonel F. Ramirez aangevoerd, bij hen voegden. Daarna richtten zich de benden, volgens de bevelen van den generaal Castillon, naar Rivas, om het departement te vermeerderen waarvan die stad de hoofdstad is. Maar onderweg legde de bevolking zeer geringe ingenomenheid met hen aan den dag, terwijl zij inzonderheid de Yankee's, zoo als zij het contingent des kolonels Walker noemden, wantrouwden. Den 28 juni ontmoetten de reguliere, de Regering getrouw gebleven troepen, de opstandelingen en hunne vreemde hulpstroepen nabij het fort van St. Juan del Sur. Toen ontstond wanorde in de geleerden der inlanders, zij sloegen op de vlucht en lieten het aan kapitein Walker en zijne 40 manschappen over zich zoo goed mogelijk uit de verlegenheid te redden. De Amerikanen verschansten zich in een bouwval en hielden een tijd lang vol, maar ten laatste werden zij verdrongen, zij lieten een deeltiental hunner, dood of gekwetst, op het slagveld achter. Men weet niet wat van kapitein Walker geworden is, volgens sommigen is hij in het gevecht geeneuvel, volgens anderen heeft hij de vlucht genomen en zich weten te redden. Een deel der bende, dat ontkomen is, maakte zich in den nacht van 1 juli van eene goet in de haven van San Juan meester, anderen, minder gelukkig, zijn naar het grondgebied van Costa Rica gevlucht, waar de autoriteiten hun een slecht onthaal bereiden.

— PARIS den 13 augustus.

Aanstaanden zaterdag, des avonds tegen zes ure, zal de Koningin van Engeland hare intrede in deze hoofdstad doen en zich van het stationsgebouw van den Straasburger spoorweg naar het paleis van St. Cloud begeven, langs de boulevard de Strasbourg, de boulevards van de Porte Saint-Denis tot aan de Madeleine-kerk, de rue Royale, het plein de la Concorde, de Champs Elysées, de avenue de l'Impératrice en het bosch van Boulogne.

De grootste geestdrift heerscht hier, om de Koningin van Engeland waardiglijk te ontvangen en iedereen brengt het zijne bij om het onthaal der Vorstin luisterrijker te maken. Op de boulevards heeft men reeds 300 francs geboden voor een venster, ten einde den stoet te zien voorbijtrekken.

Uit Calais wordt, onder dagteekening van gisteren avond, het volgende gemeld: „Alles bevestigt dat de haven van Calais door de Fransche en Engelsche admiraliteiten gekozen is voor de ontscheeping der Koningin van Engeland. Het van Cherburg en Brest komende Fransche eskader heeft in laat uiterlijk den 16 dezer ter reede van Calais te wezen, en de Morning Chronicle van heden meldt, dat het Engelsche eere-eskader Spithead dezen morgen heeft verlaten ten einde de aankomst van H. M. te begroeten. De reede van Calais zal deze week het schouwspel opleveren van eene vloot bestaande uit linesschepen van 120 stukken, wat zal herinneren aan de inscheeping der divisie van de Baltische Zee. Het bestuur der douanen te Calais ontvangt daar even van den Minister eene dépêche betrekkelijk de ontscheeping van H. M. Victoria.”

— Reeds vroeger werd gemeld, dat de generaals Canrobert en Pelissier, zoo als het gerucht zeide, tot de waardigheid van maarschalk van Frankrijk zullen worden verheven bij gelegenheid van het feest op den 15 augustus; thans zegt men, dat dezelfde eer ook de generaals Ornano, Randon, Guerswiler en d'Hautpoul en den vice-admiraal Bruat te beurt zal vallen.

— De Keizer heeft eene som van 10,000 francs ter beschikking gesteld van den voorzitter van het comité der gendarmerie, om te dienen tot ondersteuning der vrouwen en kinderen van de militairen der beide in de Krim zijnde bataillons van het regement gendarmerie der garde.

— Behalve de verligting van straf aan militairen geschenken bij gelegenheid van den feestdag des Keizers, is nog aan 903 burgerlijke veroordeelden gratie geschenken.

— Bij Keizerlijk besluit is bepaald, dat verscheiden bijzondere eigendommen in het openbaar belang zullen worden onteigend tot vestiging eener kaserne achter het Chateau d'Eau alhier.

— Men heeft een aanvang gemaakt met de uitgifte der voorloopige stukken van de laatste leening.

— Ongeveer dertig Arabische aanvoerders zijn alhier aangekomen; twee van hen dragen een groenen mantel, waaraan men de afstammelingen van den Profeet herkent. Op de borst van verscheiden dezer Arabieren prijkt het Legioen van Eer.

— Eergisteren avond, toen de lucht zeer helder was, hebben de wandelaars langs de kaden, de boulevards en in de Champs Elysées verscheiden verschietende sterren opgemerkt.

— De Minister van Oorlog heeft van den generaal Pelissier het volgende rapport ontvangen: „Gedurende den 31 juli:

„Mijnheer de Maarschalk, de belegerde heeft tegen onze werken aan de zijde van den Malakofforen weder eene poging aangewend, welke niet beter is geslaagd dan de vorige. In den nacht van den 24 op den 25 juli tegen middernacht heeft de vijand, na een zeer hevig artillerievuur te hebben onderhouden, een uitval met ongeveer 150 man bewerktelligd uit de linkerzijde van de kleine Redan, en is tot aan onze uiterste regterhinderlagen gekomen, welke men poogde te vereenigen. Men is te dier plaatse zeer nabij de stad; de nacht was zeer donker, en in een oogenblik waren de Russen bij onze schanskorven. De generaal Bisson, van de divisie Dulaud, die de vooruitgezette brigade aanvoerde, had uitvoerige en in allen opzichte juiste bevelen gegeven en de verdediging van den regtervleugel toevertrouwd aan den luitenant-kolonel de Taxis, een officier van veel verdienste. Ofschoon de vijand bij eene linie van arbeiders gekomen was, werd hij zeer krachtig ontvangen en had hij veel te lijden van het musketvuur der posten van de jagers te voet der garde en van eenige kompagnien van het rode regement van linie, ter regter- en linkerzijde van den arbeid geplaatst, en alles in de schuimte betreffende wat de arbeiders mogt naderen, die zelve deel namen aan dezen kleinen strijd en zich zeer goed gedroegen onder aanvoering van den kapitein der genie Leucuy, die dezen nacht met de werkzaamheden op dat punt belast was.

„De Russen zijn weder afgetrokken met achterlating van een gewonde, die overleden is alvorens in de ambulance gebracht te zijn, en acht lijken, die tusschen onze hinderlagen en de gracht der stad gebleven zijn. Men mag veronderstellen dat van den vijand velen door ons vuur getroffen werden, want hij had twee of drie uren gedurende den donkeren nacht om zijne dooden en gewonden weg te voeren, en echter heeft hij er op het terrein achtergelaten. Deze kleine nachtelijke strijd, waarbij slechts een tiental der onzen getroffen is, doet eer aan den Generaal en de hoofd-officieren welke aan die zijde van onzen aanval bevel voerden, alsook aan de dappere officieren, onder-officieren en soldaten, van welke ik alleen aan Uwe Excellentie zal noemen den serjant van de grenadiers van het rode regement van linie Casaux, die verscheiden Russen met bajonet gedood heeft, en den jager te voet Eye, van de Keizerlijke garde die er twee heeft gedood. De werkzaamheden zijn hervat zoodra de vijand in de stad teruggedreven was. Uwe Excellentie weet dat zij overal met ijver worden voortgezet, en dat de belegerde tot heden geene enkele nieuwe poging heeft te werk gesteld om ze te verontrusten; hij blijft tot dat einde zijne artillerie bezigen welker vuur des nachts meer levendigheid erlangt, doch wij vorderen echter op den duur.

„Gelief enz. De generaal en chef, PELISSIER.

De Moniteur laat op dit stuk het volgend uittreksel volgen van eene dépêche, welke den 28 juni jl. aan den Minister van marine is gerigt door den scheepskapitein Guilbert, bevelhebber van het fregat la Cléopâtre, dat in de Witte Zee kruist: Ik heb de eer u te berichten, dat ik den 15 juni voor Archangel ben aangekomen, waar ik mij met de Engelsche divisie heb vereenigd. De Witte Zee was dit jaar voor het einde van mei vrij van ijs; verscheiden onzijdige schepen hebben daarvan ook gebruik gemaakt om zich naar Archangel te begeven, en eenige hadden zelfs reeds eene lading ingenomen en die haven verlaten voor de aankomst der Engelschen. Wij hebben gemeend, bij een bijzonder aan de consuls gerigt stuk, de overige verlossing te moeten verzoeken om te verwilligen, hetzij in ballast, hetzij met het gedeelte hunner voor de afkondiging der blokkade ingenomen lading. Ik heb reden te denken dat allen thans zijn vertrokken; het waren meerendeels Noorweegsche, Amerikaansche en Bremer schepen; deze laatste van eene vrij groote tonnenmaat. Allen waren met granen en meel beladen. Het Deensche schip Chare, dat ik het vorige jaar had toegestaan gedurende de blokkade uit hoofde van zeeschade binnen te loopen, heeft ook sedert mijne aankomst Archangel verlaten en het vrijgeleide bekomen dat ik voor hetzelfde had en waarvan ik u hierbij het bewijs doe toekomen. De stoomschepen le Péral en le Cocye hebben zich hier eerst den 23 dezer bij mij gevoegd, daar zij ongunstig weder hadden gehad gedurende hunnen overtocht van Hammerfest.”

— Een brief, den 31 juli uit het kamp voor Sebastopol geschreven, zegt het volgende: „Wederom gaat een onzer meest beminde bevelhebbers ons verlaten; de generaal Canrobert vertrekt zaterdag aanstaande naar Frankrijk. Men zegt dat hij door den Keizer is teruggeroepen. Aangaande het beleg heb ik niets belangrijks te melden. Wij blijven, in weerwil van het zeer levendig vuur der vesting gedurende den nacht, voortwerken, en elke dag voert ons het doel nader. Hoezeer ik dit wenschen zou, voegt het mij niet u alles te zeggen wat wij hier als naderings- en belegeringswerken volvoeren, maar er zal een dag komen op welken men daarvan verwittigd wordt en tevens verbaasd zal staan over de uitgebreidheid,

bijna schreef ik over de onmetelijkheid van hertene hier door ons leger verrigt is. — Sedert een tiental dagen heerscht hier een vrij onaangename zuidwestenwind; het weder is over het algemeen warm, maar bewolkt, en de wind, die de wolken hevig voortstuwt, voert een overvloedigen regen met zich. De gezondheidstoestand is over het algemeen goed. — De vorige keer beging ik een onwillekeurigen misslag, toen ik u het getal der te Odessa uitgewisselde krijgsgevangenen opgaf. Er waren in het geheel 158 manschappen. — De Russen houden zich in hunne stellingen in de vlakke van Belbek staande en arbeiden overal ijverig tot versterking van die stellingen. Men zegt dat zij ook te Nicolaïeff en Cherson gewichtige werken doen uitvoeren."

— In het *Journal de Constantinople* leest men het volgende: „Onlangs uit Erzerum ontvangen brieven melden ons, dat *Mehemet*-pacha, gouverneur-generaal van Erzerum, 4800 man, zoo infanterie als kavallerie, der militie had kunnen vereenigen; dat hij aan het hoofd dezer troepen in de rigting van Kars was voortgetrokken, en dat hij zich vereenigd had met den divisie-generaal *Vely*-pacha, die eene sterke stelling bezette. Deze brieven voegen er bij, dat ten gevolge dezer beweging verscheiden sterke Russische detachementen, welke zich gereed maakten om in de provincien van Tchildir door te dringen, bevel hadden ontvangen terug te trekken en met spoed hunnen terugtocht hadden bewerkstelligd."

— Den 3 dezer is te Rome eene verordening van de hooge Regering uitgevaardigd, houdende strenge bepalingen tot wering der straat- en struikrooverij, die met toenemende stoutheid, zelfs midden in de stad, gepleegd wordt.

— De Spaansche Minister van justitie heeft aan de Bisschoppen en de burgerlijke gouverneurs der provincien een Koninklijk besluit, gedagteekend den 31 juli, doen toekomen, hetwelk de volgende bepalingen bevat: „1°, de nonnenkloosters waarin heden minder nonnen zijn dan twaalf, het door kerkelijke en burgerlijke verordeningen vereischte getal voor eene vereeniging, worden opgeheven; 2°, de nu in stand blijvende kloosters zullen opgeheven worden, wanneer later het aantal nonnen in dezelve minder dan twaalf wordt; 3°, de nonnen der alzo opgeheven kloosters zullen zich vereenigen met die van een in stand blijvend kloostergesticht, van dezelfde orde, zoo mogelijk, of anders met die van het talrijkste gesticht in de nabijheid, naar de beslissing van den pastoor; 4°, de voorschreven opheffing en vereeniging van kloosters zullen in den loop der maand augustus plaats hebben, opdat daarvan aan de Cortes rekenschap kunne worde gedaan bij het voordragen der Staatsbegroting; 5°, te dien einde zullen de pastoors en de burgerlijke gouverneurs in onderling overleg treden, en verslag doen aan den Minister, tot wien zij zich zullen wenden indien er bij het uitvoeren van dit besluit twijfelingen of zwarigheden mogten oprijzen." Deze bepalingen medegedeeld hebbende, zegt de *Parijsche Univers*: „Om het doel en de strekking van dit besluit te begrijpen, herinnere men zich dat bij een vroeger besluit aan de nonnenkloosters uitdrukkelijk verboden is nonnen op te nemen. Eerst belet het gouvernement de godsdienstige vereenigingen voltallig te houden, en nu heft het ze op omdat zij niet voltallig zijn! Buitendien is deze maatregel, zelfs zonder raadpleging der kerkelijke overheden, eigenmagtig door het Gouvernement genomen, als of het hoofd der Kerk ware."

— Een telegrafisch bericht uit Madrid van den 11 dezer meldt, dat de Spaansche Regering dien dag de allocutie heeft ontvangen, welke door den Paus aan het geheim Consistorie is gerigt. Daar de heer *Pacheco*, de gezant van Spanje te Rome, in navolging van mons.^r *Franchi* Rome verlaat, zendt de Spaansche Regering derwaarts den heer *Canovas*, die alleen met het voeren der correspondentie belast is, zonder met eenig officieel karakter bekleed te zijn.

KEULEN den 13 augustus.

De Koning van Pruisen wordt den 18 dezer van Erdmansdorff in Silezië te Berlijn terug verwacht en zal zich omstreeks den 25 dezer naar Koningsbergen begeven, om het aldaar te houden jubelfeest bij te wonen.

In eene circulaire dépêche, den 26 juli, ten gevolge van het jongste besluit der Bondsvergadering door het Weener Kabinet afgezonden, drukt het, naar verzekerd wordt, wel zijn leedwezen uit dat de Bond de vier waarborgpunten niet als een samenhangend geheel van grondslagen des vredes tot de zijne wil maken, maar beuigt toch tevens zijn genoegen over de in genoemd besluit aan den dag gelegde eenstemmigheid bij de Duitsche Regeringen.

— Per telegraaf wordt uit Weenen gemeld dat nabij Neustadt een zwaar ongeluk op den spoorweg heeft plaats gehad, waarbij 6 menschen zijn omgekomen, terwijl een veel grooter aantal gekwetst is.

(Per Telegraaf.)

BERLIJN den 12 augustus.

Vorst *Gortschakoff* meldt uit Sebastopol den 10 dezer, des avonds: „Sedert gisteren is niets nieuws voor Sebastopol voorgevallen. Het vuur des vijands is zwak en afgebroken."

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 14 augustus.

Z. M. heeft goedgevonden mr. *M. Bakker*, op zijn verzoek, eervol te ontslaan als auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Sneek, en daartoe te benoemen mr. *P. Feenstra Kuiper*.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 9 dezer zijn de volgende adelborsten voor de marine bij de Koninklijke academie voor de zee- en landmagt, met den 1 september aanstaande, benoemd tot adelborsten der 1ste klasse bij de Nederlandsche zeemagt, als: *J. F. van Kervel*, *J. H. Haakman*, *W. J. Adams*, *A. F. van Suchtelen*, *J. van Assen*, *A. Snoeck*, *Jhr. G. A. Tindal*, *L. C. Holtzapffel*, *C. J. M. Swaan*, *P. E. Tegelberg*, *J. Plantenga*, *H. E. Eyssell*, *A. C. Raven* en *E. B. Bonn*; is de adelborst voor den scheepsbouw bij die academie, *B. J. Tideman*, almede met dat tijdstip, benoemd tot aspirant-ingenieur der marine en geplaatst bij 's Rijks werf te Amsterdam, en is de luitenant ter zee 1ste klasse, *Jhr. W. H. de Jonge*, op zijn verzoek, met den laatsten dier maand eervol uit 's Rijks seedienst ontslagen.

— Op een nader request van den kerkeraad der Christelijk Afgescheiden gemeentete Kockengen, bezwaren inhoudende tegen de beschikking van den 6 mei ll., betrekkelijk den bouw eener Roomsche Katholieke kerk binnen die gemeente, is dezer dagen bij Koninklijk besluit bepaald, dat bij genoemde beschikking wordt volhard en het verzoek gewezen van de hand.

— Z. M. heeft bepaald, dat dit jaar eenige fortin in ons Vaderland door troepen zullen worden bezet.

— Z. Exc. de graaf von *Königsmarch*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Pruisen bij het Nederlandsche Hof, is met zijne familie van eene buitenlandsche reis in deze residentie teruggekeerd.

— De baron von *Canitz*, secretaris van legatie van Pruisen bij het Nederl. Hof, is uit deze residentie naar Zweden vertrokken.

— Men verneemt dat de zaak van jonkh. mr. *Salvador* en den heer *S. Pongers* thans voor het Provinciaal Gerechtshof in Noordholland zal worden behandeld op maandag 24 september e. k., des voormiddags ten half elf ure.

ROTTERDAM den 14 augustus.

De jaarlijksche kermisdrukke is gisteren alhier wederom aangevangen en naar het gewoel dat reeds deze eerste dagen der kermisweek op onze pleinen en in onze straten heerscht te oordeelen, zal de Rotterdamsche kermis niet minder levendig zijn dan altijd.

Het aantal tenten is echter beduidend minder dan in vroegere jaren en vooral dan het vorige jaar toen het ongemeen talrijk was. Dat in de menigvuldigheid alleen echter niet het goede gelegen is, bewijzen de thans aanwezige kermisvermakelikheden, welke ruimschoots de gelegenheid opleveren om een genoegelijken avond te slijten, en daardoor verdienen eene eerste plaats het cirque van den heer *Wollschläger* en de salon van den heer *Dupont*.

Het ruime cirque equestre van den heer *Ed. Wollschläger* is geplaatst op het Weenaplein; eene fraaije gaz illuminatie aan de Raampoort wijst des avonds den weg derwaarts aan hen die minder te huis mogten zijn in dit in den laatsten tijd zoo zeer veranderde gedeelte der stad, terwijl de weg naar het cirque verder door gaz verlicht wordt en voor rijtuigen ook zeer gemakkelijk is. Het lokaal is zeer sierlijk ingerigt. Dit een en ander is reeds eene reden om dit cirque een druk bezoek te voorspellen, hoeveel te meer nu daar zooveel schoons, zooveel vreemds, zooveel bevalligs te aanschouwen is. De exercitien te paard door de dames *Niesz*, *Lina*, *Williams*, *Tempe* en *Tourniaire* wekken om het zeerst de bewondering, terwijl de jeugdige *Irma Monfroid* nog wel eene bijzondere vermelding verdient, niet alleen om hare jeugd en de bevalligheid waarmede zij de toeren verrigt, maar ook om de ongemeene zekerheid en stoutheid waarmede zij rijdt, terwijl het achteren door 36 paniglobes springen de algemeene bewondering wekt. De heeren *Debach*, *Tourniaire*, *Tempe*, *Williams* en *Monfroid* doen zich als onverschrokken rijders kennen, terwijl het jongleeren te paard door den jonheer *Rudolphe* buitengewoon sterk is. De dressuur der paarden is voortreffelijk; de Trakheener hengst *Arminus* verdient als apportheerpaard en *Piccardille* en *Jungfrau* als schoolpaarden eene bijzondere vermelding. — Geen beoefenaar der gymnastie moet verzuimen dit cirque te bezoeken, omdat hij daarin het door den heer *Cardignac* verrigte kan zien hoe ver men het door studie en oefening in deze kan brengen; ijzingwekkend is het te zien, hoe deze kunstenaar aan eene schommel boven in het gebouw verschillende houdingen aanneemt en dikwerf als het ware schijnt te zweven; voor beschrijving is dit niet vatbaar, men moet zulks zien om het te gelooven. — De dressuur van den kleinen Siameschen olifant is mede niet onaardig, vooral het op- en afklimmen van een trap, zoowel voor- als achterwaarts, door dit dier is interessant. — De voorstelling werd zoowel gisteren als heden besloten met de opvoering eener Engelsche jagt, welke zoo in levendigheid van voorstelling als in de netheid der costumes als anderszins zeer gelukkig slaagde. Kortom, het geheel is zoo voortreffelijk als men nog nooit in eenig cirque hier ter stede heeft aanschouwd. Groot was reeds het aantal bezoekers gedurende de eerste avonden en geen wonder, daar bij zooveel aanbevelenswaardigs ook nog de pracht en netheid der costumes en de stipte uitvoering van het programma lof verdienen.

Aan hen die een meer stil kermisgenoege willen smaken is een bezoek in de schouwburgtent van den heer *J. E. Dupont* zeer aan te bevelen. Even als het vorig jaar is zij geplaatst op het Damplein bij de Beurs, doch thans bevindt zich de entree tegenover dat gebouw, hetwelk eene wezenlijke verbetering mag genoemd worden. Gisteren avond werd aldaar met de tooneelvoorstellingen een aanvang gemaakt door de opvoering van *Het Geweten*, tooneelspel in zes bedrijven, naar het Fransch van *A. Dumas*. Dit stuk onderscheidt zich niet alleen door fraaije karakterschildering, maar ook door treffende tooneelen. De heer *A. Vink* Jr. bekleedde als *Christiaan*, een oud bediende van den heer *Ruhberg*, geen onaanzienlijke rol, en de heer *Bamberg*, die als *Salmons* de woekeraar optrad, werd bij zijn eerste verschijnen niet weinig toegejuicht, als een oud bekende, in wiens bijzijn men zich herinnert vroeger genoegelijke oogenblikken doorgebracht te hebben. Ook het nastukje: *De dochter van Dominique*, gaf veel genoegen.

Onder directie van de heeren *Breede & Valois* worden in den grooten schouwburg gedurende de kermis ook voorstellingen gegeven, welke bij eene goede keuze van stukken voorzeker druk zullen worden bezocht. Het debuut van mevrouw *Kiehl-Sablairolles*, laatstelijk eerste actrice aan de Salon des Variétés van de heeren *Boas & Judel*, heeft veel genoegen gegeven. De dansen, welke worden uitgevoerd door den heer *L. Beijerle* en de dames *Henriette* en *Héloïse*, van het Théâtre Royal te Brussel, dragen ook niet weinig tot opluistering der voorstellingen bij.

— Naar men verneemt bestaat de commissie, welke is benoemd om gevolg te geven aan den geuiten wensch tot het oprigten van een gedenkteeken op het graf van den hoogleeraar *Abraham des Amorie van der Hoeven*, uit de heeren dr. *P. Scheltema*, te Amsterdam; *Joose van Vollenhoven*, te Rotterdam, en *G. van Mansvelt*, te Utrecht.

— Eergisteren morgen is door de stoomboot *Kinderdijk* van Hellevoetsluis naar zee gesleept het Amerikaansch fregat *Alexander*, kapitein *Bain*, bestemd naar New York, aan boord hebbende 250 landverhuizers.

— Aan de *Utrechtse Courant* wordt gemeld, dat den 28 dezer van Leyden naar Noordbrabant zal marcheren eene complete batterij van het regiment rijdende artillerie, sterk 160 paarden, onder bevel van kapitein *d'Hamecourt*, ten einde aldaar deel te nemen aan de gecombineerde kavallerie-manoeuvres, welke door onderscheiden eskadrons kavallerie in de maand september zullen worden verrigt.

— Aan den Gemeenteraad van Haarlem is in zijne zitting van 8 dezer kennis gegeven van eene insinuatie der algemeene commissie voor de zaken der voormalige weeskamers, houdende verordening om vóór 1 januarij aanstaande in hare handen eene som van f 29,000, met de verschuldigde renten, te storten, als het bedrag van het restant der aan de voormalige weeskamer dier stad aankomende en deugdelijk erkende schuld. Een voorstel van den heer *van der Breggen*, om aan eene commissie van regtsgeleerden uit den Raad het onderzoek van de bedoelde insinuatie en van de geschiedenis der genoemde fondsen op te dragen, is met 14 tegen 5 stemmen verworpen en besloten eene dagvaarding af te wachten.

— Eergisteren nacht is in een huis in de Battejorisstraat te Haarlem, van hetwelk de onderste verdieping door den zadelmaker *Combe* bewoond werd, brand ontstaan, welke zoo spoedig toenam, dat het huis aan alle zijden in vlam stond voor dat er hulp kon aangebragt worden. Het huis is geheel uitgebrand en van de meubelen zeer weinig geborgen; de bewoners hebben zich ter naauwernood kunnen redden en een der belendende huizen is aanmerkelijk beschadigd.

— Gisteren middag ten één ure is te Amsterdam door den heer Burgemeester de zoogenaamde sluitsteen (of deksteen van den hoofdingang) gelegd van het in aanbouw zijnde gebouw der Vereeniging voor ziekenverpleging, op de Prinsengracht. Op het terrein, dat feesrelijk versierd was, bevonden zich onder anderen commissien uit heeren regenten der beide gasthuizen, van de plaatselijke geneeskundige commissie en bestuurders der inrigting. De heer dr. *J. P. Heije* opende de plegtigheid met eene sierlijke toespraak; nadat de steen gelegd was betuigde de heer Burgemeester in korte maar krachtige bewoordingen zijnen dank voor de hem opgedragen taak en zijne sympathie voor de inrigting. Dr. *Heije* besloot vervolgens deze plegtigheid met eene hartelijke dankbetuiging aan het Hoofd van het Gemeentebestuur voor de belangstelling, zoo nadrukkelijk aan den dag gelegd, en eenige toespraken aan de aanwezigen.

— Li. zaterdag is Zr. Ms. schroefschooner *MONTRADO*, kommandant *Andrae*, van Amsterdam in de haven van het Nieuwediep gearriveerd. De machine voldoet bij uitstek, het traject tusschen Amsterdam en het Nieuwe Diep door het Noordhollandsch kanaal is, met inbegrip van het oponthoud aan vlotbruggen en sluizen, in omstreeks 10 uren tijds afgelegd; men hoopt dat het als zeilschip even goed voldoen zal.

— De vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels in Nederland hield gisteren te Arnhem hare gewone jaarlijksche vergadering, onder voorzitterschap van den heer *A. C. Kruseman*, van Haarlem. In die vergadering werd onder anderen een wijdloopig verslag uitgebragt bij monde van den heer *Nijhoff* Jr., uit Arnhem, over de vraag, welke de meest doeltreffende middelen zouden geacht worden, om den Nederlandschen boekhandel meer in verbinding te stellen met en bekend te doen worden in het buitenland. Op voorstel dier commissie werd besloten door catalogussen en aankondigingen in vreemde bladen de Nederlandsche uitgaven in het Britenland meer bevorderlijk te zijn, en tevens in België een agent te doen plaatsen, die bepaaldelijk het debiet der in Nederland uitgegeven werken zou bevorderlijk zijn. Op voorstel van den heer *Belinfante*, uit 's Hage, werd besloten om zich per request tot Z. M. den Koning te wenden, ten einde Z. M. te verzoeken, om de wet van 25 januarij 1817 te doen herzien, en inzonderheid art. 4 dier wet, met aandiuiding van het verschil der Fransche wetgeving op dat punt. Tevens vond veel bijval een voorstel van den heer *Radink*, uit Amsterdam, om zooveel mogelijk het misbruik tegen te gaan hetgeen hier en daar van de Nederlandsche drukpers gemaakt wordt; men betreunde het zeer, dat de vrije Nederlandsche drukpers dikmaals op laakbare wijze werd misbruikt; hij ondersteunde gaarne het denkbeeld, dat de Regering een wakend oog op dat misbruik hield. Overigens werd verdiende hulde gebragt aan den heer *Kruseman*, aan wiens onvermoeide zorgen men het verplicht is, dat de schoone collectie Nederlandsche boeken, naar de Parijsche tentoonstelling gezonden, ten minste gedeeltelijk is kunnen ten toon gesteld worden.

Bij het einde der werkzaamheden werden, ter vervanging der aftredende leden van het bestuur, de heeren *A. C. Kruseman* en *Fred. Muller* te Amsterdam, tot bestuurders gekozen de heeren *P. N. van Kampen* en *J. D. Sybrandi*, beipen te Amsterdam.

Na afloop der vergadering vereenigden zich de leden ten getale van circa honderd personen, aan een vriendschappelijken maaltijd, in het hôtel *het Zwijnshoofd*.

— De Provinciale Staten van Drenthe hebben in hunne laatste vergadering besloten tot het indienen van een request aan de Tweede Kamer, waarbij deze verzocht wordt een parlementair onderzoek in te stellen omtrent de tol-questie op het Zwolsche Diep. Zij voeren aan dat de werken aan het Zwolsche Diep alleen ondernomen zijn om den zeehandel van Zwolle te bevorderen, en dat nu de kleine binnenschipperij ten onrechte met tol wordt gedrukt, ofschoon zij die werken niet verlangd heeft en zij om harentwille niet ondernomen zijn.

— De waterhoogte te Arnhem was den 13 dezer 2,76 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 13 dezer 11 voet 7½ duim Keulsch peil (11 voet 2½ duim Rijnlandsch).

— Het hoofdbestuur der vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland heeft aan de inzenders op de in 1852 in New York gehouden tentoonstelling, eene circulaire gerigt, waarvan het slot aldus luidt: „In dezen stand van zaken vermeende het hoofdbestuur dat het dringend noodzakelijk ware, andermaal de tusschenkomst van Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken in te roepen, en stelde daarop voor Zr. Ms. gezant te Washington uit te noodigen, de heeren *Rischmuller* en *Loescher* voornoemd krachtadig in hunne pogingen te willen ondersteunen, opdat, van een officieel

karakter uitgaande, deze van meer overwegenden invloed zouden zijn, en daardoor de Nederlandsche inzenders voor verdere schade in deze zaak zouden gewaarborgd worden.

„Het hoofdbestuur mogt zich weldra verheugen in de kennisgeving van den Minister, dat meergemelde Gezant, naar aanleiding van dit schrijven, was uitgenoodigd, om de belangen der inzenders van voorwerpen naar de plaats gehad hebbende tentoonstelling te New-York, zoo veel mogelijk te bevorderen, en kon het zijn, den verkoop der aan hen toebehoorende goederen tegen te gaan, en ontving als een gevolg daarvan, dezer dagen een afschrift van eenen brief van jhr. *Gevers*, waaruit bleek, dat aan het bedoeld verlangen zoo veel mogelijk was voldaan; dat hij, naar aanleiding der door den Minister gedane uitnoodiging, zich begeven had bij den heer *White*, voorzitter van de commissie, belast met de verevening der zaken van de tentoonstelling, die hem dadelijk de verzekering gaf, niet alleen dat de nog teruggebleven goederen van Nederlandsche inzenders, even als alle andere, in veiligheid waren, maar tevens ook, dat hij, zoo veel als in zijn vermogen was, de aflevering dezer goederen zou helpen bevorderen.

„Zekere moeilijkheden, onlangs ontstaan met het departement van finantien, wegens de vervulling van eenige formaliteiten der douanen, waren uit den weg geruimd, nadat deze evenwel tot allerlei ongegronde geruchten hadden aanleiding gegeven.

Op aanvraag van jonkh. *Gevers*, heeft de heer *White* tot hem de volgende regelen gerigt, die de overtuiging zullen geven, dat geene wederregtelijke handelwijze van wege de commissie der tentoonstelling te vreezen is:

Extract. *New York 21 juni 1855.*

In antwoord enz.

De voorhanden goederen zijn echter volkomen veilig, en ten allen tijde ter beschikking van de eigenaars.

Het spijt mij zeer dat ik op dit oogenblik niet in de gelegenheid ben deze goederen franco terug te zenden, doch ik hoop dat de onkosten die de inzenders daaromtrent zullen maken, later zullen worden vergoed.

Met genoegen wil ik u behulpzaam zijn, bij de terugzending en de inscheping van eenige of wel alle goederen, die men mogt terug verlangen, terwijl ik met genoegen inlichtingen wil geven omtrent elk artikel, waaromtrent gij het een of ander wenscht te weten.

Ik ben enz. (get.) *John E. White.*

Jonkh. *Gevers*, zaakgelastigde enz.

„De heeren *Rischmuller* en *Zoescher*, die voor de Nederlandsche inzenders te New York zijn opgetreden, heeft de heer *Gevers* zijne diensten aangeboden, en zich met een der deelgenooten van dat huis bij den heer *White* begeven, waarop alles toen zoodanig werd geschikt, dat nu zonder verwijl tot het inpakken en verschepen der teruggeblevene goederen kan worden overgegaan, zullende wanneer onverhoopt nog eenige zwarigheden mogten ontstaan, de heer *Gevers* daarvan worden onderrigt en vervolgens op de meest gepaste wijze handelen, in het belang zijner landgenooten.

„Ter voorkoming van verdere ongegronde geruchten, heeft het Hoofdbestuur vermeend een en ander ter kennis van de belanghebbenden te moeten brengen en de inzenders daardoor te overtuigen, dat hunne belangen geenszins worden uit het oog verloren, maar het Hoofdbestuur dit met de meeste zorg blijft behartigen.”

— Volgens een berigt van Zr. Ms. Consul Generaal te Triëst, zijn aldaar, gedurende het eerste halfjaar van 1855, regstreeks uit Nederlandsche havens aangekomen 10 Nederl. schepen, waarvan 9 uit Amsterdam en 1 uit Rotterdam met suiker, koffij, tin, kaas, indigo, jenever, manufacturen enz. Uit vreemde havens kwamen 12 Nederl. schepen, als: uit Corfu 1 en uit Venetië 1 in ballast; krenten, vruchten, olie, droogerijen enz. Naar vreemde havens vertrokken 14 Nederl. schepen, waarvan naar Antwerpen 4 met sumak, hennep, koolzaad, laurierbladen, zwavel, likeur, droogerijen, vruchten, rozijnen, terpentijn, wol, olie enz.; naar Queenstown of Falmouth 4 met tarwe; naar Newcastle 1 met tarwe, gom en zwavel; naar Hamburg 2 met meubelhout, rozijnen, sumak, droogerijen, hennep, gom, potasch enz.; naar Londen 1 met staal, rozijnen, likeur, wijnsteen, hennep, boonen, droogerijen, borstels enz.; naar Fiume 1 en naar de Levant 1 in ballast. Voorts kwamen nog 2 vreemde schepen uit Nederlandsche havens, als: 1 uit Amsterdam met koffij, suiker, tabak, kaas, olie, peper, droogerijen enz., en 1 uit Batavia met suiker, buffelhuiden, rotting, koffij, cassia en peper.

— De Koning van Cochinchina heeft een nieuw verordings-edict tegen de Christenen uitgevaardigd. De Mandarijnen en mindere onderdanen, die Christen geworden zijn, zullen binnen een zekeren tijd het kruis moeten vertreden en hun geloof verzoeken; zoo niet, dan wacht hun eene zware straf. De Europeesche missionarissen, de inlandsche priesters en de leerlingen der Europeesche missionarissen zullen onthoofd en hunne lichamen, na drie dagen tentoongesteld te zijn, in zee geworpen worden; de leerlingen der inlandsche priesters zal men naar verre eilanden verbannen. Er is eene som gelds uitgelooft voor degenen die deze Christenen zullen uitleveren. De kerken en huizen der Christenen zullen aan de vlammen worden prijs gegeven, en de zwaarste straffen zijn vastgesteld tegen de ambten, die de uitvoering van dit edict niet handhaven.

Kunstmatige Vischteelt.

Onlangs is door den heer *Alloury*, een der voornaamste mede-arbeiders aan het *Journal des Débats*, in dat dagblad de aandacht gevestigd op de kunstmatige vischteelt. De genoemde schrijver zegt, dat hij aanvankelijk weinig of geen waarde heeft gehecht aan de aankweeking van vischsoorten, eensdeels omdat deze aangelegenheid niet in verband staat met zijne gewone bezigheden, doch ook anderdeels en wel hoofdzakelijk, omdat hij niet heeft gedacht dat daardoor eenig nut kon worden gesticht. Hij is echter thans verplicht te erkennen, dat hij zich zeer heeft bedrogen en dat bij de hoogte, waarop laatstelijk de kunstmatige vischteelt is gebragt, de vorderingen van dat vak als een allerbelangrijkst voordeel voor Frankrijk moeten worden beschouwd.

Na een kort geschiedkundig overzicht der kunstmatige vischteelt te hebben gegeven, welke reeds voor meer dan 100 jaren in Engeland en Duitschland is beproefd, blijkt een in 1758 door den geleerde *Jacobi* uitgegeven werk, noemt de heer *Alloury* den visscher *Remy*, als den per-

soon, die in 1842 in Frankrijk het eerst visch-eijeren, met toepassing van een vast stelsel, kunstmatig heeft bevrucht, zoodat uit die eijeren jonge visschen zijn voortgekomen. De eigenlijke bevorderaar en uitbreider der kunstmatige vischteelt is echter, volgens den heer *Alloury*, de heer *Coste*, hoogleeraar aan het Collège de France, die, te beginnen met 1848, zijn tijd en wetenschap geheel aan dat vak heeft gewijd, en daarbij tot geheel onverwachte uitkomsten is geraakt.

Daarna geeft de heer *Alloury* eene breedvoerige beschrijving van de inrigting te Huningue, welke op 's Rijks kosten is ingerigt en thans gedurende drie jaren in werking is, onder het opzigt van den heer *Coste* en eenige ingenieurs. Die inrigting heeft in het afgelopen jaar miljoenen bevruchte vischeijeren van zalmen en forellen allerwegen geleverd. In de laatste verloope maand januari zijn zelfs 600,000 kleine levende visschen naar alle Fransche departementen gezonden en ter plaatse hunner bestemming aangekomen met een niet noemenswaardig verlies. Het Collège de France alleen heeft eene bezending van 120,000 uit kunstmatige bevruchte eijeren voortgekomen zalmen in ééne kist ontvangen, van welke slechts 500 gedurende de verzending waren gestorven. — Het is thans eene uitgemaakte zaak, dat de diertelijke korrel (*graine animale*) even als de plantaardige korrel overal kan worden gezonden. — Voorts is het voldoende gebleken, dat vele vreemde vischsoorten allezins waarbaar zijn om te worden geacclimatiseerd.

Het bovenstaande heeft alleen betrekking op de kunstmatige bevruchting van vischeijeren. De heer *Coste* is echter verder gegaan en heeft afdoende proeven genomen wat betreft het van visch voorzien van meeren, rivieren en andere wateren, door den visch als het ware te noodzaken tot het leggen der eijeren op bepaald daarvoor ingerigte plaatsen.

Thans is de heer *Coste* bezig met de toepassing van zijn stelsel op eene nog ruimere schaal. Hij is namelijk door de Fransche Regering belast met het onderzoek der middelen, welke zouden kunnen worden aangewend ter vermeerdering van den zeevisch op die kusten, welke vroeger ruimschoots daarvan waren voorzien, doch waar thans weinig of niet meer wordt gevangen.

„De vischteelt (dus zegt de heer *Alloury*) op die wijze naar de nieuwe stelsels volmaakt, is geenszins een onderwerp van weelde, eene aardigheid, maar een zeer ernstige rak van industrie, die in de staathuishoudkunde zeer zeker eenmaal eene allereerstigste plaats zal beslaan. De heer *Coste* haalt hier voorbeeld aan der bevolking van Comachio, aan den Adriatischen zeeboezem, die zich uitsluitend met visch voedt en uitmunt door kracht, gezondheid en lichamelijke schoonheid, als een blijk dat visch, als voedende stof, even dienstig is als vleesch. Het schijnt zelfs te moeten worden aangenomen, dat het voedende beginsel nog overvloediger in den visch dan in het vleesch voorhanden is.”

Ten slotte betoogt de heer *Alloury*, dat deze zaak der behartiging van allen, die met enig gezag bekleed zijn, zoo in Frankrijk als elders, overwaardig is en dat, bij de stijgende prijzen van vleesch, brood en andere levensmiddelen, wellicht daarin het middel zal worden gevonden om aan de behoeften van de lagere klassen te gemoet te komen en het vraagstuk der volksvoeding op eene voldoende wijze op te lossen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 14 Augustus.
OVERLEDEN: J. R. Hazemeijer, man van N. Mooy, 77 j. — G. J. Stas, z., 26 d. — H. Boere, d., 1 j. — J. Boudewijns, z., 1 m. — T. Dorby, z., 5 m. — M. Herps, wed. L. Lamée, 77 j. — A. H. Cleton, d., 5 m. — E. Kranenburg, d., 2 m. — F. W. Finke, z., 5 j. — C. A. J. Doerig, z., 2 m. — J. H. Bogina, wed. W. J. Ernst, 34 j. — F. J. Glasburgh, z., 7 m. — A. J. Crolius, man van J. G. Janssen, 35 j. — M. J. Hammer, z., 13 d. — P. Mes, j.d., 45 j. — M. C. Weber, d., 1 j.
BEVALLEN: L. van Everdingen, geb. Schaap, z. — M. Kervers, geb. Bolland, d. — M. Hopman, geb. van Kleef, z. — S. C. Witkamp, geb. Bresser, z. — J. F. Trots, geb. Verhey, z. — J. Steinbach, geb. Peters, d. — A. M. de Jong, geb. Boter, z. — N. S. de Regt, geb. Ritman, z. — A. Windau, geb. de Groot, d.

*. De Weduwe J. C. RUTTE wordt, in haar belang, uitgenoodigd zich ter Gemeente-Secretarie te vervoeegen.

Beetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Evelina Elizabeth*, C. J. Tönjes, n. Hong Kong; *Glasgow*, M'Culloch, en *Rebecca*, Johnston, beiden naar Glasgow.

HELLEVOETSLUIS 13 aug. Nog arriveerden *Elizabeth*, Juniper, van Newhaven; *Bergens Paquet*, Silchenstedt, van Bergen; *Chance*, Rose, van Sunderland; *Devon*, Hall, *Triton*, Gray, *Wansbeck*, Fairbairn, *Merchant Packet*, Pyves, Neve, Brown, *Taragon*, Cooper, en *William*, Scott, alle zeven van Newcastle; *Rhederinde*, Reymert, van Holmstrand; *Hilda*, Svendsen, van Colding, en *Lamma*, *Elizabeth*, Gersen, van Brouwershaven (de laatste zit op de bank in de Kanaalhaven aan den grond). — Vertrokken *Gutsepina*, Pollio, n. Napels. — De *Elise Susanne*, naar Calcutta via Kaap Vert, is achter de Kwak gekankerd. — De *Renske*, kapit. Mooi, gisteren vertrokken, is op de reede terug; de wind N. ten W.

HELLEVOETSLUIS 14 augustus. Gearriveerd *Ivanhoe* (st.) van Leith, en *Ane Endrine*, Ulrich, van Tromsø. — Vertrokken *Gannet* (st.) naar Liverpool; *Fortuna*, Noordhoek, n. Gibraltar; *Dankbaarheid*, Manneken, naar Bergen; *Levant* (st.) naar Havre, en *Zemeeuw*, Tolner, naar Villanova. Voor gaats *Madura*, Draijer, van Tjilatjap naar Rotterdam; de wind W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Industrie*, Puister, n. Stettin. BRIELLE 11 aug. Nog vertrokken *Jane*, Thomas, n. Newcastle. BRIELLE 13 augustus. Nog gearriveerd *Colonel Evans*, Harnden, van Rye, en *Magdalena*, Schumacher, van Tromsø.

BRIELLE 14 augustus. (W.) Gearriveerd *Otto*, Giesper, van Nykiöbing.

MAASSLUIS 13 aug. Niets gepasseerd. De gisteren vertrokken schepen zijn allen op de reede terug; de wind N.

BROUWERSHAVEN 14 augustus. Binnengekomen *Nederlands Koning*, J. G. Tromp, van Batavia naar Rotterdam; de wind N. W. ZIFRIKZEE 13 aug. Verr. de *Schelde*, van Reede, n. Batavia.

TEXEL 13 aug. (N. N. W.) Gearriveerd *Harlingen* (st.) van Londen (is derwaarts teruggekeerd); *Diana* (st.) en *Magnet* (st.), beiden van Londen; *Twee Gezusters*, de Jong, van Yarmouth; *Rienzi*, Sinclair, en *Cynthia*, Croft, beiden van Sunderland; *Catharina*, Olhoff, van Newcastle; *Odin* & *Catharina*, Gogstad, van Hernösand; *Christian August*, Apeness, van Christiania; *Harmonie*, Friedrichsen, *Grey Wedel Jarlsberg*, Gjersøe, *Pilot*, Ring, en *Fömarens*, Torgensen, alle vier van Fredrikstad; *Fredrikshald*, Smith, *Opvoende Sol*, Gjersøe, *Amphitrite*, Andersen, *Benedict*, With, *Nordstjernens*, Boeck, *Preciosa*, Morck, *Emanuel*, Gundersen, en *Nathalie*, Naess, alle acht van Drammen, en *Frithiof*, Berg, van Holmstrand. — Vertrokken Zr. Ms. kotte DE VLINDER, stuurman A. Noordzij, naar Vlissingen; *Goede Bedoeling*, Kros, n. Beyruth, en *St. Leon*, Hostin, naar Bayonne.

VLIE 12 augustus. (Z. W.) Gearriveerd *Martha*, Topzant, van Malmoe; *Berstelling*, Coerkamp, van Gothenburg; *Sara Maria*,

Oldenburger, en *Drie Gezusters*, Mulder, beiden van Fredrikstad, en *Frouwina*, Dult, van Oudsoen. — Vertrokken *Alert*, Broughton, n. Port Dundas; *Emille*, Sauerbier, *Alpheus*, S. rousten, en *Grecian*, Morrison, alle drie naar Newcastle; *Oscar*, Nernst, en *Tre Venner*, Nagel, beiden naar Umea; *Drie Gezusters*, Feddes, en de *Amstel* (st.), beiden naar Harburg; *Trientje*, Feddes, naar Hamburg, en *Activ*, Hartmann, op avontuur.

ZOLTKAMP 10 augustus. Gearriveerd *Vrouw Martha*, Boll, van Anklam naar Amsterdam.

VLISSINGEN 12 augustus. Ter reede gekomen *Ino*, Temple, v. Callao naar Antwerpen. Van Antwerpen de *Schelde* afgekomen en van deze reede vertrokken *Philoteze*, de Weerd, naar Calcutta; *Trinidad*, Mendez, naar Havanna; *Hermanus Hesselar*, Meilema, n. Londen; *Maria Beerta*, Tap, naar Memel, en *Johanna Margaretha*, van Dalen, naar Fredrikstad.

VLISSINGEN 13 aug. De Nederl. stoomboot *Gironde*, kapit. P. J. van Emmerik, van Havre naar Rotterdam, is met schade aan de machine alhier binnengelopen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te VENETIE 6 augustus *Johanna Bertha*, Fenenga, van Amst. — Te ROUAAN 10 aug. *Annechina Harmina*, Sturvoet, v. Rott. — Te HAMBURG 9 aug. *Ettina*, Bosker, v. Zwolle; 10 dito *Aurora*, Daniels, van Amsterdam; 11 dito *Tietje*, Visser, van Delfzijl. — Te BREMERHAVEN 8 aug. *Maria Magdalena*, Klein, v. Groningen; 9 dito *Solon*, Balleer, 10 dito *Adonis*, Rosse, en *Vriendschap*, Gort, alle drie van Amsterdam. — Te WARNEMUNDE 8 augustus *Juffer Grietje*, Hazewinkel, van Londen. — Te WOLGAST 8 aug. *Castor & Pollux*, de Vries, van Amsterdam naar Stettin. — Te DANTZIG 7 aug. *Albertina*, Hazewinkel, en te PILLAU 9 dito *Reise Prunk*, Vos, beiden v. Londen. — Te MEMEL 6 augustus *Elsie*, Scherpier, van Amsterdam, *Koophandel*, Hjelmström, van Koningsbergen, en *Alida Schurlinga*, Kuipers, van Antwerpen. — Te STOCKHOLM 4 augustus *Gezina Jantina*, Pronk, van Londen; 6 dito *Zemeeuw*, Siccami, v. Newcastle, en *Rika*, Puister, v. Londen. Te SANDHAMN 5 augustus *Gezina Hendrika*, Breeland, van Hamburg.

Vertrokken:

Van TRIEST 8 aug. *Juliana Louisa*, Spijkman, n. Havanna. — Van HAMBURG 9 aug. *Johanna*, Dieckmann, n. Amsterdam; 10 dito *Wilmina Klasina*, de Jonge, n. Elsenaur, en *Jantina Petronella*, de Boer, n. Amsterdam. — Van WARNEMUNDE 8 aug. *Tjakkina*, van Sluis, naar Stettin, en *Termonde*, Legger, n. Londen. — Van DANTZIG 1 aug. *Anna*, Plokker, naar Hartlepool, *Margaretha Hendrika*, Datema, n. Bremen, *Aurora*, Vaalman, en *Catharina Ellsabeth*, Bolten, beiden n. Amsterdam, *Alida*, Valomstra, eu *Vrouw Alida*, van der Werff, beiden n. Groningen; 9 dito *Margrietha Meijering*, de Jonge, naar Brake, *Hendrika Ellida*, Oorburg, naar Amsterdam, en *Belina*, Jager, naar Harlingen.

In de SOND aangekomen: 7 augustus *Adriana*, Veenhuizen, van Kopenhagen naar Holland; *Ida Berendina*, Heensema, van Newcastle, en *Twee Gebroeders*, Hitman, van Amsterdam, beiden naar Koningsbergen; *Eefka Maria*, Bart, van Dantzig naar Londen, en *Onder-neming*, Lever, van Amsterdam naar Memel; — 8 dito *Christina Catharina*, Hazewinkel, en *Albert van Panhuys*, van der Ley, beiden van Dantzig naar Amsterdam; *Gezusters Boll*, Engelsman, van Dantzig naar Engeland, en *Elf Geschwister*, Freericks, van Memel naar Schiedam.

HOLTENAU gepasseerd 8 augustus *Magrieta Hillechina*, Oostra, van Dantzig naar Amsterdam.

De schepen *Harriet*, kapit. Drake, en *Dart*, Green, beiden naar Harlingen, *William Henry*, Mitchell, naar Dordrecht, en *Chase*, N. N., naar Zierikzee, alle vier van Liverpool, te HOLYHEAD binnen, hebben den 8 aug. hunne reizen voortgezet.

Gepaalde Schepen:

Door kapit. J. N. Mooy, van Java in Texel binnen: Den 5 juli, op 1 gr. 17 min. NB. en 20 gr. 38 min. WL., *Wilhelmina Catharina*, N. M. O. de Groot Stiffry, van Rotterdam naar Batavia; alles wel aan boord.

Door kapitein J. G. Tromp, voerende de *Nederlands Koning*, van Batavia te Brouwershaven binnen: Op 32 gr. 26 min. NB. en 38 gr. 37 min. WL., de Engelsche bark *Jaya*, van Kaap Palmas naar Liverpool. — Op 47 gr. 32 min. NB. en 9 gr. 26 min. WL., de Engelsche bark *Pickwick*. — Op 49 gr. 4 min. NB. en 5 gr. 25 min. WL., de Zweedsche bark *Andrea*. — Op 9 gr. 26 min. NB. en 24 gr. 24 min. WL., de Deensche brik *Cora*.

Cargalistien.

Rotterdam.

NEVV-YORK, Elizabeth Dennison, E. Williams: 8 k. Vvampmolenen en 1 k. Landkaarten, Hoffman, Dorrepaal en Co.; 12 v. Quercitron en 100 k. Extract van Verwhout, C. Hemmann en Co.; 130 vaatj. Terpentijn, 6 k. Pepermuntolie en 1 v. Sperrmacetieolie, S. A. le Vio en Co.; 25 k. Gefabriceerde Tabak, R. Kraemer en Co.; 12 v. Quercitron, van Overzee en Co.; 100 vaatj. Terpentijn, Coomans, Born en Philippi; 1000 Pijpduigen, VV. Bunge en Co.; 8 vaatj. Potasch en 11 vaatj. Parelach, Merrem en Co.; 981 vaatj. Harst, Koch en Vlierboom; 25 v. Terpentijn, F. A. Voigt en Co.; 500 vaatj. Harst, 6000 Pijpduigen, 110 bl. Mahonyhout en 21 bl. Cederhout, Gebr. Nottebohm; 35 k. Overschoenen, F. S. Sparnaay en Zn.; 61 vaatj. Parelach, Oudshoorn en van den Held; 30 v. Quercitron, VVachter en Zn.; 46 vaatj. Harst, A. T. Söling en Co.; 10 vaatj. Asch, R. en J. Dobree; 10 vaatj. dito, P. Varkevisser en Zoon, en 1200 vaatjes Harst, Order. — Voor Amsterdam: 47 v. Quercitron, Cramerus en Co.; 100 kistj. Extract van Verwhout, B. Mendel; 200 vaatj. Terpentijn, 4 v. Vvas en 117 v. Tabakstelen, VVed. G. Kelderman en Zn.; 8 k. Tabak, 1 vaatje Zaad, 89 vaatj. Asch en 1 pak Kaarten, Order.

GRGENTI, Bernardus, H. Puneke: 1 lading Zwavel, C. L. Roehling en Co.

LONDEN, Earl of Auckland, VV. VVintle: 178 b. VVol en 18 k. Indigo, C. L. Ringrose en Co.; 11 k. dito, Claus en Raulino, 5 v. en 28 s. Koffij, 1 v. VVijn en 8 cer. Amandelen, C. Hemmann en Co.; 5 cer. en 8 v. Koopm., A. T. Söling en Co.; 13 p. dito, 75 b. Hop en 7 b. VVol, S. A. le Vio en Co.; 2 k. Rhaharber en 69 v. Plumbago, L. Majer en Co.; 15 b. en 103 losse Huiden, 1 hormann en Co.; 6 t. Hout, 1 v. Koopm. en 4 v. Gom Copal, Koch en Vlierboom; 3 k. Opium en 27 s. Noten, Merrem en Co.; 20 v. Koopm., A. M. en C. Puygers; 1 v. VVijn, B. A. Mispelblom en Co.; 1 b. Zijde, J. P. de Cock; 2 k. Koopm. en 1 b. Matten, P. A. van Es en Co.; 1 bundel Draad, D. J. Enthoven; 1 b. Koopm., J. B. Crol en Co.; 1 p. dito, A. Baedeker; 15 v. Koffij, 24 k. Suiker, 52 Huiden, 16 b. dito, 60 z. 20 k., 11 b., 10 cer. en 7 p. Koopm., Order.

LONDEN, Eduard, L. de Boer: 2589 z. Guano, Mees en Morns. NEWCASTLE, Utility, VV. Goldsmith: 96 chaldrons Steenkolen, J. R. Veder.

MIDDLESBRO', Matford, G. Stoneman: 1 l. Gietijzer, C. L. Roehling en Co.

BREMERHAVEN, Petina, E. J. Groenewold: 30 last Rogge en 30 stuks Matten, de Kuiper en Co.

BREMERHAVEN, Frau Maria, M. Hillebrandt: 26 last Rogge en 32 stuks Matten, de Kuiper en Co.

KONINGSBERGEN, Gebroeders Coerkamp, F. Coerkamp: 714 l. Lijnraad en 170 stuks Matten, H. Lambert Pz.

KONINGSBERGEN, Riga, F. H. Kortier: 106 l. en 8 sch. Lijnraad en 200 st. Matten, Bax en Co.

BERGEN, Rensina, VV. H. Prak: 350 tonnen Levertraan en 3000 waag Stokvisch, P. van Rossem.

Amsterdam.

BATAVIA, Voorwaarts, Bus: 1015 kr. Suiker, O. I. M. van Lijfr; 980 k. Vvas, Grampré, Mollière en Co.; 703 Huiden, Spengler en Co.; 40 halve legg. Arak, Gebr. Hoogland; 30 legg. dito, J. en Th. van Marselis; 4872 b. Rijst, Gebr. Hartsen, en 1474 b. dito, van Heeren en Co.

BATAVIA, Nijverheid, Mooy: 374 b. Koffij, 131 p. Gutta Percha, 4000 Huiden, 295 p. Tabak en 483 sch. tin, NHM.; 767 p. Tabak, Spengler en Co., en 360 p. dito, VVust en Hintze.

DANTZIG, Frouwina Elisabeth, de Jong: 83 last Tarwe en 25 last Erwt, van Halmel en Co.

